

محتوای این کتاب چیست؟

- تمرین‌هایی که مغز کودکان را برای یادگیری فعال نگه می‌دارند.
- تمرین‌هایی که برای حل مسایل پیچیده، مهارت‌های مغز را تقویت می‌کنند.
- سؤال‌هایی که مغز خلاق کودک شما را فعال و فعال‌تر می‌سازد.

در قالب:

تمرین‌های مغزی، معماهای منطقی، بازی با کلمات، سؤالات «اگر-آنگاه»، بازی‌های دیداری - مغزی، نقاشی و نویسندگی خلاق.

با موضوعات جذاب برای دانش‌آموزان در مورد:

حیوانات شگفت‌انگیز، رویدادهای خاص، مکان‌های آشنا و اشیای موردعلاقه

چرا این کتاب را انتخاب می‌کنیم؟

- دانش‌آموزان برای موفقیت در کلاس درس، امتحانات و در نهایت در زندگی واقعی به رشد مهارت‌های تفکر نیاز دارند.
- گزارش معلمان و مسئولان آموزش و پرورش در کشور ما نشان از ضعف برنامه‌های آموزشی برای آموزش شیوه‌های تفکر و خلاقیت دارد.
- مطالعات نشان می‌دهد دانش‌آموزان می‌توانند بهتر فکر کردن را یاد بگیرند، به شرط این که به‌درستی آموزش ببینند.
- مهارت‌های تفکر انتقادی و خلاقانه در دنیای رقابتی امروز، همراه با تغییرات سریع و رشد تکنولوژی‌ها، بیش از هر زمان دیگری اهمیت دارد.

چرا برداشت‌ها از مشاهده‌ی پدیده‌های یکسان، متفاوت است؟

مشاهده‌ی دقیق

حتماً این را شنیده‌اید که: «معما چو حل گشت؛ آسان شود.» گاهی اوقات حل بعضی مسائل ساده‌تر از آن چیزی است که ما فکر می‌کنیم و وقتی یک نفر آن را حل می‌کند، متعجب می‌شویم که چطور به ذهن خودمان نرسید. گویی پاسخ جلوی روی ما بوده ولی ما آن را نمی‌دیدیم.

نیوتن؛ فیزیکدان قرن شانزدهم، زمانی که زیر درختی نشسته بود، با دیدن سیبی که از شاخه‌ی درخت جدا شد و به زمین افتاد، قانون گرانش زمین را کشف کرد. چیزی که او مشاهده کرد رویدادی عادی بود؛ افتادن سیب از درخت؛ چیزی که برای میلیون‌ها انسان دیگر پیش از نیوتن هم اتفاق افتاده اما آن‌ها نتوانستند این قانون کلی را کشف و ارائه کنند. بیایید به داستان نیوتن دقیق‌تر نگاه کنیم.

• آیا این احتمال برای همه‌ی انسان‌ها وجود داشت که به جای نیوتن با مشاهده‌ی افتادن سیب، قانون گرانش را کشف کنند؟ بسیاری از کسانی که این داستان را می‌شنوند، تصور می‌کنند که این اتفاق تصادفی بوده و برای هر فردی می‌توانست رخ دهد اما اینطور نیست. نیوتن یک فیزیکدان برجسته بوده که مدت‌ها قبل از آن رویداد به مسائل فیزیکی مختلف فکر می‌کرده و ذهنش درگیر روابط فیزیکی بوده است. وقتی زمان زیادی روی مسئله‌ای فکر می‌کنیم، مغزمان دنبال راهکار می‌گردد. این راهکار اتفاقاً در زمان استراحت مغز برای ما آشکار می‌شود. بنابراین انسانی که مسئله‌ای نداشته که فکرش را درگیر کرده باشد، با مشاهده‌ی پدیده‌های مختلف نمی‌تواند برداشت سودمندی داشته باشد. اینجاست که به اهمیت طرح مسئله پی می‌بریم. وقتی مسئله‌ای خوب طراحی شود، درگیری فکری باکیفیت‌تری ایجاد می‌کند و پاسخ‌های جالب‌تری را به همراه می‌آورد. به این خاطر یکی از مهارت‌هایی که دانش‌آموزان در مجموعه کتاب «باشگاه تفکر و خلاقیت» تمرین می‌کنند، طراحی سوال در مورد موضوعات مختلف است. طرح پرسش، خود به تفکری خلاق و تیزبین نیاز دارد.

مغز مانند یک ماشین دریافت‌کننده‌ی اطلاعات خام نیست بلکه فرد بر اساس چارچوب فکری کلی خود، جهان را درک می‌کند. هرچقدر دانش و طرز فکر انسان رشدیافته‌تر باشد و تجربیات و مهارت‌های بیشتری کسب کند، مشاهداتش هم معنای غنی‌تری خواهد داشت. اتفاق ساده‌ای مانند افتادن سیب از درخت می‌تواند به چشم همه بیاید اما برداشت افراد متفاوت است. با این نگاه، ما در این مجموعه کتاب تلاش کردیم با طرح درس‌ها با موضوعات متنوع، فرصت شروع مشاهده‌ی عمیق‌تر را برای دانش‌آموزان فراهم آوریم.

نمونه تمرین

یک سوال طراحی کن که پاسخ آن موزیک مورد علاقه‌ی من باشد.

حدس بزن هریک از وسیله‌های زیر چه زمانی اختراع شده است؟

ماشین ظرف‌شویی

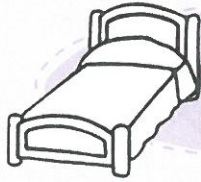
خودکار

سنجاق قفلی

جاروبرقی

منگنه

زیپ

اتاق من

با ۶ ویژگی اتاق را توصیف کن.

۱. _____ ۲. _____ ۳. _____ ۴. _____ ۵. _____ ۶. _____

بگو چیست؟

قدیمی ترین وسیله ای که در اتاق هست:

جدیدترین وسیله ای که در اتاق هست:

چه چیزی در اتاق برای تو مانند گنج است؟

چه چیزهایی در اتاق هست که می خواهی آن ها را دور بریزی؟

با توجه به راهنمایی ها، وسایلی را که احتمالاً می توانی در اتاق پیدا کنی، بنویس.

سپس آن ها را در جدول پیدا کن.

م	ا	ک	چ	ح	ر	ه
ص	ر	ت	م	گ	ذ	ت
ش	س	ا	ظ	د	خ	ا
غ	ک	ب	چ	ت	ق	ض
ن	م	ل	خ	ص	ف	ا
ی	ب	و	ن	د	س	ل
د	ا	د	ر	ت	ه	ز
ب	ل	پ	ن	ج	ر	ه
ی	ش	ه	ز	و	ش	ا
و	م	ظ	ی	ه	ک	ب
غ	ل	ا	م	پ	ل	د
ح	ط	ز	م	ک	ی	م

در آن راحت می خوابی _____

لباس هایت را در آن آویزان می کنی _____

روی دیوار نصب می کنی _____

تکالیف را روی آن انجام می دهی _____

آن را زیرسرت می گذاری _____

نور از آن رد می شود _____

کتاب هایت را در آن قرار می دهی _____

سایه می سازد _____

روی آن می نشینی _____

اتاق من

فرض کن داخل چهارچوب درِ اتاق ایستاده‌ای.

روبه روی خود چه چیزی می بینی؟ _____ تا بالای تخت چند قدم فاصله داری؟ _____

سمت چپ خود چه چیزی می بینی؟ _____ تا کمدت چند قدم فاصله داری؟ _____

سمت راست خود چه چیزی می بینی؟ _____ تا پنجره‌ی اتاق چند قدم فاصله داری؟ _____

تشبیه

اتاق مونا مثل _____ به هم ریخته است.

اتاق شایان مثل _____ مرتب است.

راه رفتن در اتاق صورتی سپیده احساسی مانند _____ می دهد.

با هریک از حروف زیر، نام وسایلی را که در اتاق هست، بنویس.

س _____ ا _____

ک _____ ت _____

م _____ ل _____

پ _____ ف _____

به اتاق نمره بده.

به هم ریخته ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ مرتب

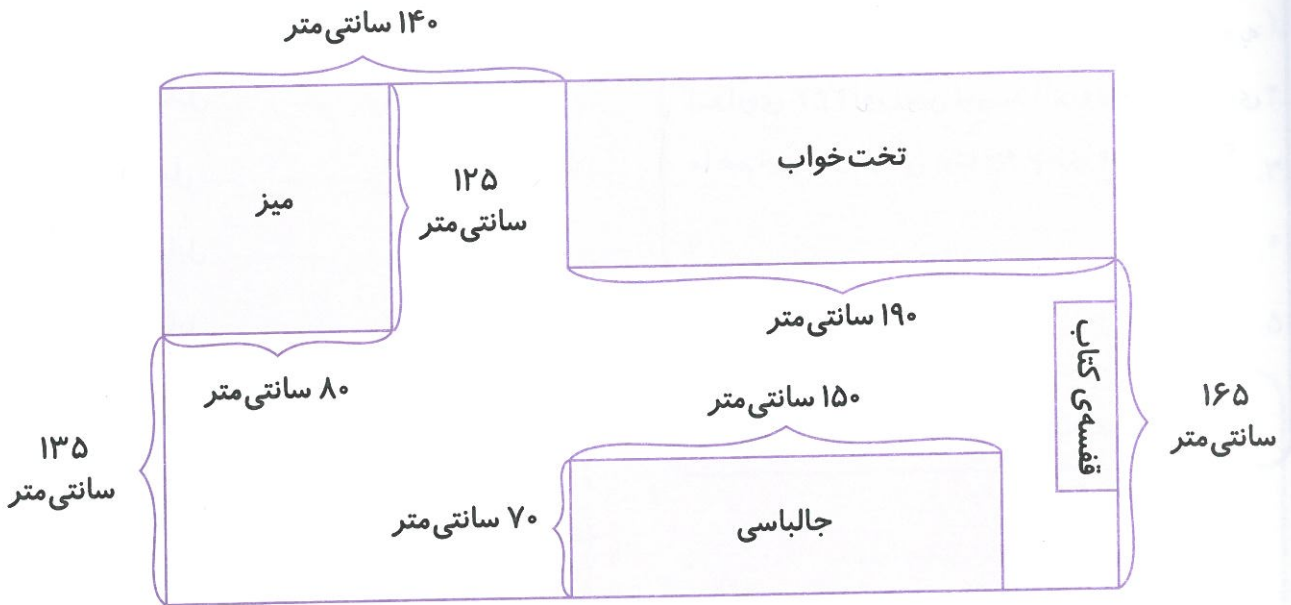
کسل کننده ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ جالب

نامناسب ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ راحت

اتاق من

این اتاق امیراست.

محیط هریک از موارد زیر را به دست آورید. پاسخ خود را به مترو سانتی متر بنویسید.

جالبسی: _____ میز: _____

تخت خواب: _____ کل اتاق: _____

فکرمی کنی طول قفسه‌ی کتاب اتاق امیر حدوداً چقدر باشد؟ _____

برای انجام محاسبه